SPANTSPJÄRN

SPANTSPJÄRN

Galleri Skelderhus

Jörgen Platzer
september 2021

SPANTSPJÄRN

- Att ro sig fri

Galleri Skelderhus 4 september – 3 oktober 2021

Att ta sig baklänges in i framtiden är ett predikament som vi alla står inför. Vi vet vad som har hänt, åtminstone i närtid i vårt närområde. Längre tillbaka är det historieskrivning och arkeologi. Kastar vi en blick över axeln, framåt i färdriktningen, får vi en glimt av vad som är i antågande.

Spantspjärn tar utgångspunkt i rodden som metafor och handling.

Installationen är del i ett projekt som också innehåller planer på faktisk rodd i gränslandet mellan performance, ritual och relationell estetik. Flytande mellan ollika kategorier i ett samtida fluxus. Roddbåten är det skal i vilket jag förnärvarande rör mig genom världen. Man baxar fram sin farkost, sin bubbla.

Installationen i den fd stationen

HOLOCEN
Tre målningar, ögonvittnen om en utgångspunkt.
Grönska och luft. Kött. Sten och vatten.

SKROV
Farkosten. En biomimetisk impuls.

RODD
Framåt. 397+363 årtag

TID
Hastighet × sträcka. Det förflutna.

NULÄGET

Den rörliga bilden är vår tids kyrka. Överallt sitter skärmar genom vilka vi betraktar världen. Regisserade tidsförlopp och komponerade händelser berättar vilka vi är. Mer eller mindre manupilativa agendor och algoritmstyrda framställningar genosköljer våra oskuldsfulla medvetanden. De flimrande ljusbilderna förtrollar.

Minnet bleknar om den tid då förstahandsupplevelse av natur och aktivitet dominerade. De forna redskapen samlar damm på vindarna.

Hur var det egentligen förr?

FLYKTEN

Att ta sig fram på en flod är att färdas på en urgammal led genom ett samtida landskap. Vare sig du är pråmskeppare, nöjesseglare eller samtidskonstnär. Jag gillar ett makligt

tempo. De svenska älvarnas smältvattensflöden känns lite för ystra på de ställen de inte är reglerades av vattenrallare en eller två generationer tidigare. Däremot lockas jag av breda långsamma omutbara floder. Om de ligger i länder som är främmande men ändå delvis bekanta så ökar lockelsen. De gigantiska människoskapade dammarna och reservoarerna i de stora floderna är och var tidigare bara paranteser i flodens lopp. Naturens flöden kändes ändå oberörda på det hela taget. Men nu känns det inte längre så. Först tänkte jag mig att flodens rytm och riktning skulle vara den bärande grundtonen i ett planerat roddprojekt. Som visserligen ledde genom landskap av delvis förödd natur och nedskitat vatten. Men som också avlöstes av återställande sträckor av mer balanserad natur. Efter denna sommars översvämningar i Rehndalen känns den visionen inte heltäckande. Under det gångna decenniet sedan min vision uppenbarade sig på en halvö i Volga har förutsättningarna ruckats. Ett pandemiskt virus komplicerar rörelsen över olika gränser. Politisk polarisering likaså. Klimatförändringarna blir alltmer uppenbara och omstörtande. Antropocen regerar.

Men idén biter sig fast. Rodd som gestaltande handling. Eller helande ritual.

Eller kanske äventyr?

(Bilder lånade från nätet. Rysk vattenväg och Storforsen)

ADDENDUM

Ett interludium i pandemins tecken.
Idén om flodfärden föddes när jag 2011 deltog i Shiryaevobiennalen på en halvö i Volga utanför Samara i Ryssland. Denna fanntastiska biennal ville för ett år sedan göra ett försök till digitalt genomförande trots pandemin. Eftersom jag blev inbjuden att delta förberedde jag ett arrangemang med parallell synkroniserad rodd för svensk och rysk konstnär. Dokumenterat och livesänt i realtid som performance. Det skulle också kunna ses som en bild av konstens villkor under pandemins tid. Det närmaste jag kunde komma en faktisk rodd på Volga. På gott och ont. Och en manifestation av de tekniska mediernas distans till den enkla direktkontakten i samma tid och rum. Videon som visas i Skelderhus är från början avsedd för detta, men användes inte eftersom den digitala versionen av Shiryaevobiennalen inte blev av på grund av reserestriktioner inom Ryssland.

Framåt. 397+363 årtag. Video 28’

Sten och vatten O.P.D. 70 x 60 cm

s
v × t